



Skift af elleverandør

Forord

Denne rapport indgår som en del af det samlede arbejde i "Marked 2003-projektet".

Projektet har sin egen hjemmeside www.elmarked2003.dk, hvor projektets udspring, idé og samlede rapportering kan ses.

Denne rapport er et forarbejde til samt et grundlag for den it-tekniske beskrivelse af den Ediel-model, som anvendes på det danske elmarked fra den 1. januar 2003.

Den mere tekniske beskrivelse med guide til implementering af Ediel-modellen er udgivet som selvstændig rapport af Dansk Ediel Gruppe.

I denne rapport, "Skift af elleverandør", er indeholdt en beskrivelse af de aktører, roller, procedurer og den nødvendige kommunikation mellem parterne, som er forudsætningen for at kunne gennemføre et skift af elleverandør elektronisk.

I rapporten er der medtaget en juridisk vurdering af de mest relevante forhold i relation til leverandørskiftet. Der foreligger en selvstændig, mere uddybende juridisk redegørelse i en bilagsrapport til denne rapport.

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	1
1.1	Baggrund	1
1.2	Elektronisk leverandørskift	1
1.3	Aktørregister.....	2
1.4	Ændringer i forhold til tidligere versioner	3
1.4.1	Ændringer i forhold til version 1.0.....	3
1.4.2	Ændringer i forhold til version 2.0.....	4
1.4.3	Ændringer i forhold til version 2.1.....	4
2.	Almindeligt leverandørskift	5
2.1	Aktører og roller.....	5
2.2	Generelle regler for leverandørskift	6
2.2.1	Procedure for leverandørskift.....	6
2.2.2	Juridiske forhold	8
2.2.3	Praktisk procedure ved almindeligt leverandørskift	9
2.3	Særlige tilfælde	12
2.3.1	Kontrakt med gammel leverandør udløber uden, at kunden har tegnet ny kontrakt.....	12
2.3.2	Konkurser og betalingsstandsning	13
2.3.3	Kunder (målepunkter), der skifter fra enten skabelon- til timemåling eller fra time- til skabelonmåling.....	13
2.3.4	Opdatering af stamdata hos leverandøren	14
2.3.5	Behandling af timemålte kunder kontra skabelonafregnede kunder.....	14
2.3.6	Egenproducenter	14
2.3.7	Elleverandørers skift af godkendt balanceansvarlig markedsaktør	14
2.3.8	Annullering af fejlagtigt leverandørskift.....	15
2.3.9	Håndtering af ikke-registrerede aktører	18
3.	Flytning	19
3.1	Indledning.....	19
3.2	Flyttetyper	20
3.3	Generel proces for flytning	22
3.3.1	Fraflytter melder flytning.....	22
3.3.2	Tilflytter melder flytningen.....	24
3.4	Proces for flytning pr. 1. januar 2003.....	26
3.4.1	Fraflytter melder flytningen.....	26
3.4.2	Tilflytter melder flytningen.....	28
4.	Oprettelse af et nyt målepunkt	29
4.1	Indledning.....	29

4.2	Proces for tilslutning af et nyt målepunkt	30
5.	Afbrydelse/gentilslutning af et målepunkt	32
5.1	Afbrydelse	32
5.2	Gentilslutning af et målepunkt	33
5.3	Proces for afbrydelse/gentilslutning af et målepunkt	34
6.	Opdatering af aktørdata	36
7.	Resume af tidsfrister	37
7.1	De gældende regler indtil 1. januar 2003	37
7.2	Regler gældende fra 1. januar 2003	37
7.3	Regler ved hurtigt leverandørskift	38
8.	Definition af målepunkt	39
8.1	Sammenhæng til de kendte begreber	39
8.2	Nummerserier til identifikation: "Aftagenummer"	40
9.	Afslutning	42

1. Indledning

1.1 Baggrund

Målet med denne rapport er at definere og sikre de nødvendige elementer og funktioner, så kunderne i det helt åbne elmarked fra den 1. januar 2003 på en overskuelig og enkel måde frit kan skifte elleverandør, så de mange skift i praksis kan håndteres med en høj grad af automatisering.

Det er målsætningen med dette arbejde at få skabt eller sikret følgende:

- Et overblik over kunde- og aktørrelationer, som sikrer den åbne netadgang.
- De relevante og nødvendige informationer, der skal udveksles ved leverandørskift.
- Leverandørskift kan foregå hurtigt og uden unødigt besvær for kunden og samtidig være administrativt overkommeligt for netvirksomheden.
- Håndteringen af persondata, herunder automatisk dataflow, varetages i henhold til bestemmelserne i Persondataloven.
- Den nødvendige information når frem til de rette aktører til den rette tid.
- Tidsfrister for leverandørskift kan overholdes.

I dette arbejde er forudsat følgende:

- Alle oplysninger i forbindelse med gennemførelsen af leverandørskift udveksles mellem netvirksomhed og elleverandør elektronisk ved brug af Ediel-formatet. Undtagelser nævnes specifikt i rapporten.
- Alle netvirksomheder skal derfor have et Ediel-system til varetagelse af leverandørskiftet, idet de dog kan indgå aftaler med en anden part om den praktiske udførelse af opgaven.
- Der er for hvert målepunkt, som skabelonafregnes, netop én elleverandør og én balanceansvarlig – en kunde med flere målepunkter kan således have flere leverandører og balanceansvarlige.
- En elleverandør kan i et givent netområde kun have én balanceansvarlig for de skabelonafregnede kunder.
- Netvirksomheden holder styr på fordelingen af målepunkter med tilhørende elleverandør samt balanceansvarlig.

1.2 Elektronisk leverandørskift

Aktørerne skal anvende Ediel-formatet i forbindelse med leverandørskift m.v., men elleverandører har dog mulighed for at gennemføre et manuelt leverandørskift efter samme retningslinjer som i dag, dog mod betaling af et gebyr.

Baggrunden for valget af Ediel er, at:

- Ediel anvendes i branchen i dag i forbindelse med datakommunikation.
- Ediel indgår som en del af det eksisterende markedsdesign, herunder i forskrifter m.v.
- Ediel har velstrukturerede meddelelser med kvittering til afsender.
- Der kan foretages en dokumenteret fejlhåndtering.
- Der er mulighed for integration til egne it-systemer, herunder elektroniske postkasser.

Aktører, som ikke ønsker direkte adgang til Ediel, f.eks. hvis behovet for integration til it-systemer ikke er aktuelt, kan vælge at benytte tredjemand (en operatør) til dette.

Ønsker en elleverandør ikke at anvende Ediel-baseret kommunikation, kan leverandørskiftet manuelt håndteres fra netvirksomheden. Elleverandøren skal betale et gebyr beregnet efter de faktiske omkostninger, som er forbundet ved en sådan manuel håndtering. Selve leverandørskiftet kan håndteres manuelt via leverandørskifteblanketten. Det er dog et krav, at fremsendelse af forbrugsdata skal håndteres elektronisk via Ediel. En elleverandør, som ikke selv ønsker at anvende Ediel, skal indgå aftale med tredjemand om håndtering af denne del af opgaven.

Ediel-løsningen er designet til at håndtere mange leverandørskift. Når de praktiske erfaringer med det elektroniske leverandørskift kendes, kan det komme på tale at vurdere nye tekniske løsninger til elleverandører med et begrænset antal kunder.

I relation til Ediel har fokus i denne rapport været koncentreret om at afklare aktører og datastrømme, herunder de indbyrdes roller og mellem hvem datastrømme skal udveksles. Det videre forløb i at definere datamodel og kortlægge regler for aktørernes håndtering af dataafsendelse og -modtagelse vil blive gennemført i overensstemmelse med de afklaringer og definitioner, der er indeholdt i denne rapport. Hermed vil det samlede grundlag være på plads, så den fortsatte standardisering af Ediel-meddelelser kan bygge herpå.

1.3 Aktørregister

I forbindelse med Elmarked2003 er der oprettet et fælles elleverandørregister, der indeholder de oplysninger, der er nødvendige for, at den praktiske dataudveksling kan fungere. Elleverandøren kan selv rette sine stamdata direkte i dette register ved hjælp af en adgangskode.

En forudsætning for at være aktiv elleverandør på det danske marked er en registrering i dette fælles elleverandørregister, idet der stilles krav om følgende:

- En økonomisk sikkerhedsstillelse (jf. rapporten "Måling, saldoafregning og nettab") over for netvirksomhederne til dækning af eventuelle tab i forbindelse med saldoafregningen.
- En bekræftelse af, at man som elleverandør varetager balanceansvaret for sine kunder enten ved selv at være godkendt balanceansvarlig markedsaktør eller ved aftale med en sådan.
- En bekræftelse af, at man som elleverandør altid vil skaffe sig fuldmagt til at handle på kundens vegne over for netvirksomheden før forespørgsel på stamdata eller anmodning om leverandørskift.
- Elleverandøren skal endvidere afgive de nødvendige stamdata, så data i forbindelse med leverandørskift kan udveksles med netvirksomheden enten direkte fra elleverandøren eller gennem en anden operatør via Ediel.

Sker der ændringer i en elleverandørs stamdata, skal elleverandøren selv ændre dette i registeret.

Der er endvidere oprettet et register, der indeholder oplysninger om, hvilken netvirksomhed der varetager et givent målepunkt.

1.4 Ændringer i forhold til tidligere versioner

1.4.1 Ændringer i forhold til version 1.0

Nedenfor beskrives de vigtigste ændringer, som er foretaget i nærværende rapport sammenlignet med rapporten "*Skift af elleverandør, version 1.0*".

Generelt er der sket en omstrukturering af rapporten med henblik på skabelsen af et entydigt og klart regelsæt.

Afsnit 2.3 er erstattet af nye afsnit (3, 4 og 5).

De nye afsnit præciserer nærmere forretningsgangene ved flytning, oprettelse af nye målepunkter og afbrydelse af målepunkter.

I afsnit 1.0 er tilføjet, at en elleverandør i et netområde kun må have én balanceansvarlig for de skabelonafregnede kunder.

I afsnit 1.2 præciseres, at leverandørskift kan håndteres manuelt, men fremsendelse af forbrugsdata skal ske elektronisk via Ediel.

I afsnit 7 specificeres, at leverandørskift kan anmeldes til netvirksomheden med højst to måneders varsel.

I afsnit 7 er tidsfristen for anmeldelse af leverandørskift ændret til løbende måned plus 30 dages varsel.

I afsnit 7 er indføjet en ny tidsfrist. Når netvirksomheden afbryder for et målepunkt, skal det meddeles elleverandøren senest den kommende hverdag inden kl. 12:00.

1.4.2 Ændringer i forhold til version 2.0

I afsnit 2.3.1 er det præciseret, at såfremt kontrakten mellem kunden og elleverandøren udløber, uden kunden har tegnet en ny kontrakt med en elleverandør, vil kunden overgå til den forsyningspligtige virksomhed.

I afsnit 2.3.2 er der tilføjet en henvisning til beskrivelse af leverandørskift i forbindelse med elleverandørens betalingsstandsning og konkurs.

Afsnit 7 er resumeet af tidsfrister opdelt i tre underafsnit, der omfatter tidsfristerne før og efter markedsåbningen samt tidsfristerne for leverandørskift med kort varsel.

1.4.3 Ændringer i forhold til version 2.1

I afsnit 2.2.2 er det tilføjet, at der kan indgås elektroniske aftaler ved hjælp af elektronisk signatur.

I afsnit 2.3.1 er tidsfrist for ophør fra leverandør ændret fra 3.-5. arbejdsdag til 6.-8. arbejdsdag i sidste leveringsmåned.

Der er tilføjet et nyt afsnit 2.3.8 om annullering af et fejlagtigt leverandørskift. Kan typisk anvendes i den situation, hvor leverandøren anmoder om leverandørskift på et forkert aftagenummer.

Der er tilføjet et nyt afsnit 2.3.9, der handler om håndtering af ikke-registrerede aktører.

I afsnittene 3.2 og 3.3 er der foretaget nogle justeringer af flytteprocessen. Det er under visse forudsætninger nu muligt at flytte med tilbagevirkende kraft.

I afsnit 7.2 er tidsfristen for ophør fra leverandør ændret fra 3.-5. arbejdsdag til 6.-8. arbejdsdag i sidste leveringsmåned.

Afsnit 7.3 er korrigeret med hensyn til tidsfrister ved hurtige leverandørskift i forbindelse med afsnit 2.3.8.

Alle figurer er mere eller mindre blevet justeret.

2. **Almindeligt leverandørskift**

2.1 **Aktører og roller**

Det er vigtigt at definere og forholde sig til de roller, som de enkelte aktører har i det frie elmarked i relation til leverandørskift. I datamodellen arbejdes der med følgende roller hos aktørerne:

Elleverandør ("leverandør"):

- Indgår kontrakt med kunder om salg af markedsel og balanceansvar for målepunkter.
- Har kontrakt med (mindst) en godkendt balanceansvarlig markedsaktør, der giver elleverandøren ret til i handelskommission at sælge balanceansvar for målepunkter.
- Til- og afmelder sin leverance af markedsel for et målepunkt til netvirksomheden, samt oplyser hvem der er godkendt balanceansvarlig markedsaktør for målepunktet.
- Forestår afregning af markedsel til kunder.

Netvirksomhed ("måleansvarlige"):

- Leverer netydelsen til det enkelte målepunkt (slutkunden).
- Behandler leverandørskift fra elleverandører.
- Varetager rollen som måleansvarlig.

Godkendt balanceansvarlig markedsaktør ("balanceansvarlig"):

- Anmelder planer for forbrug og produktion til systemansvarlig.
- Afregner ubalancer med den systemansvarlige virksomhed.
- Afregner ubalancer over for de tilknyttede elleverandører.

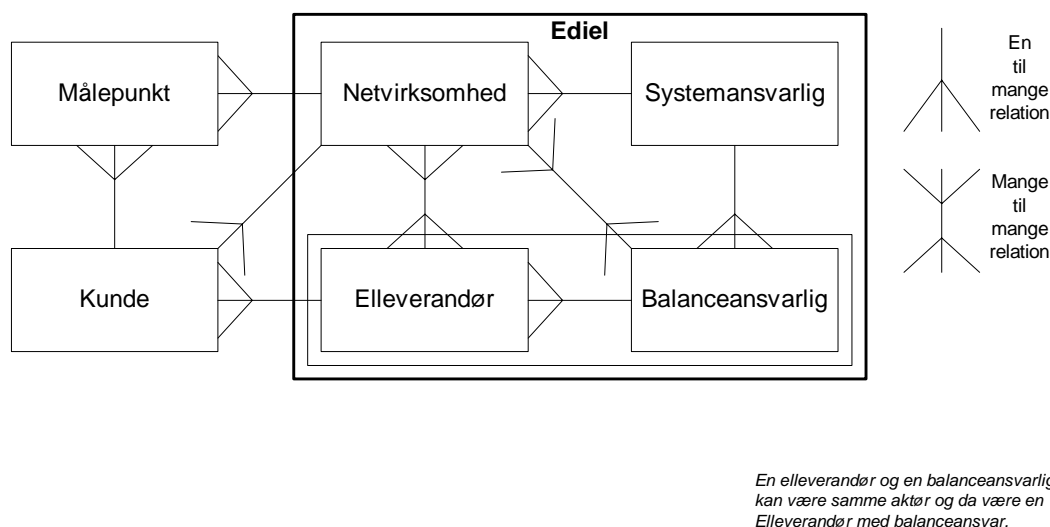
Systemansvarlig:

- Afstemmer planer for produktion imod planer for aftag fra de balanceansvarlige.
- Afregner ubalancer på baggrund af målt forbrug op imod den anmeldte plan.

En aktør kan anmode tredjemand om at udføre en eller flere af sine opgaver. Eksempelvis kan en elleverandør, som ikke kan håndtere Ediel-meddelelser, overdrage denne opgave til f.eks. sin balanceansvarlige. Dette er kun en overdragelse af de praktiske opgaver, ansvaret ligger fortsat hos elleverandøren.

Oplysninger om elleverandørens Ediel-tekniske stamdata, såsom kontaktperson, forsødsadresse og lignende, skal som nærmere omtalt i afsnit 1.3 oplyses til det fælles aktørregister af elleverandøren.

De indbyrdes relationer mellem de aktuelle aktører er illustreret i figuren nedenfor.



Figur 1

Figuren skal ses ud fra en kunde med tilhørende målepunkter. En kunde kan selvfølgelig have flere målepunkter i et eller flere netområder, men i relation til modellen og det frie elmarked har den skabelonafregnede kunde for et givet målepunkt én elleverandør og én balanceansvarlig.

2.2 Generelle regler for leverandørskift

2.2.1 Procedure for leverandørskift

Leverandørskift kan opdeles i følgende processer:

- 1) En tilbudsfasen, hvor en kunde og ny leverandør drøfter indgåelse af kontrakt.
- 2) Indgåelse af kontrakt og meddelelse til netvirksomhed om leverandørskift.
- 3) Netvirksomhedens accept af leverandørskift.
- 4) Måling af kundens forbrug til slutafregning m.v.

Pkt. 1) En registreret elleverandør kan hos netvirksomheden få oplysninger om en kundes stamdata, herunder kundens senest registrerede eller budgetterede 12-måneders forbrug. Det er et krav, at elleverandøren har fået den fornødne fuldmagt (ikke nødvendigvis skriftlig) fra kunden til at foretage forespørgsel og/eller anmodning på kundens vegne, jf. afsnit 2.2.2, Juridiske forhold.

Det skal dog være muligt for kunder at meddele netvirksomheden, at stamdata ikke må oplyses til leverandøren uden kundens direkte accept til netvirksomheden.

Pkt. 2) Den nye elleverandør anmelder elektronisk leverandørskiftet til netvirksomheden. Det er et krav, at der foreligger underskreven fuldmagt (gerne elektronisk) fra kunden.

En elleverandør skal foretage leverandørskift pr. målepunkt. I modellen vil det dog være sådan, at elleverandøren sender én meddelelse for alle de målepunkter, som ønskes skiftet. Det betyder, at hvis en kunde har flere målepunkter, registreres leverandørskiftet pr. målepunkt.

I forbindelse med såvel forespørgsel på stamdata og anmeldelse af leverandørskift skal den nye elleverandør tjekke, om kundens stamdata stemmer overens med de data, som elleverandøren har fået oplyst fra kunden. Er der uoverensstemmelse, skal elleverandøren kontakte kunden, som afklarer dette med netvirksomheden.

Pkt. 3) Netvirksomheden efterkommer altid en rettidig anmodning om leverandørskift.

I modellen vil det være sådan, at den elleverandør som først anmoder om leverandørskift til en given dato vil få leverancen til kunden. Alle efterfølgende anmodninger om leverandørskift til samme dato annulleres.

Netvirksomheden sender herefter accept til ny elleverandør og besked om ophør til hidtidig elleverandør. Den tvist, der kan opstå mellem to elleverandører, er netvirksomheden ikke part i.

Pkt. 4) Ved leverandørskift er det netvirksomhedens ansvar, at der foretages en aflæsning hos kunden. Det anbefales, at netvirksomheden i forbindelse med aflæsningen giver oplysning om, at aflæsningen skal anvendes til et leverandørskift. Som udgangspunkt anvendes netvirksomhedens normale aflæsningsprocedure, eksempelvis selvaf-læsning, hvis rimelighed tjekkes af netvirksomheden. Ekstra aflæsning kan rekvireres hos netvirksomheden mod betaling af gebyr.

Kan netvirksomheden ikke opnå en aflæsning, kan forbruget estimeres af netvirksomheden.

Netvirksomheden sender det opgjorte forbrug siden sidste måling med tilhørende tidsperiode til den tidligere elleverandør.

Endvidere beregner netvirksomheden elleverandørernes andelstal og sender disse til de relevante aktører. Dette foretages ultimo hver måned, hvor det sikres, at flytninger, nye installationer m.v. er opdaterede.

2.2.2 Juridiske forhold

I det følgende bringes nogle hovedkonklusioner omkring de juridiske forhold, som er vurderet i forbindelse med skift af elleverandør. Der henvises i øvrigt til bilagsrapporten "Vurdering af juridiske forhold i relation til skift af elleverandør".

Databehandlingen skal ske i henhold til Persondataloven. Blandt andet på denne baggrund gælder to afgørende principper:

- 1) Elleverandøren skal kunne dokumentere at handle på kundens vegne, både når der indhentes data fra netvirksomheden, og når der effektueres leverandørskift.
- 2) Netvirksomheden skal *altid* vælge/registrere den først modtagne anmodning om leverandørskift og advisere den tidligere leverandør herom.

Ad 1) Der kan være en "tilbudsfase", hvor leverandøren indhenter data for flere kunder fra netvirksomheden uden nødvendigvis at blive valgt som leverandør for den enkelte kunde. I denne fase er det en forudsætning, at elleverandøren "handler på kundens vegne", hvilket vil sige, at der foreligger en aftale med kunden om, at elleverandøren må indhente disse data. Aftalen kan være mundtlig (telefonisk), pr. e-mail, webside eller skriftlig i mere traditionel forstand.

Ved effektivering af leverandørskiftet er dokumentationskravet strengere, idet der forudsættes at foreligge en skriftlig aftale/kontrakt mellem kunden og elleverandøren. En kunde kan endvidere indgå en elektronisk aftale, f.eks. med en elektronisk signatur eller som ved accept af betaling med kreditkort, idet denne form for accept er at ligestille med en underskrift.

Kontrakten om levering af elektricitet skal indeholde en klausul om, at kunden giver sin tilladelse til, at oplysninger indeholdt i kontrakten må videregives til tredjemand, eventuelt afgrænset til en nærmere defineret kreds, f.eks. netvirksomhed, balanceansvarlig samt systemansvar.

Hvis det viser sig, at en elleverandør *ikke* "handler på kundens vegne", skal netvirksomheden reagere på dette over for leverandøren og i gentagelsestilfælde over for det centrale aktørregister.

Ad 2) Netvirksomheden skal altid vælge/registrere den senest indgåede kontrakt, det vil sige at acceptere et skift af leverandør. Dette skal ske for at sikre, at markedet kommer til at fungere, og der ikke er tekniske hindringer for, at der kan ske et leverandørskift.

Netvirksomheden skal advisere den tidligere leverandør, når der er indgået aftale med en ny elleverandør. Dette er vigtigt: Dels må det forventes, at leverandøren ikke får denne oplysning fra kunden, dels kan der være betalingsforhold i henhold til en stadig

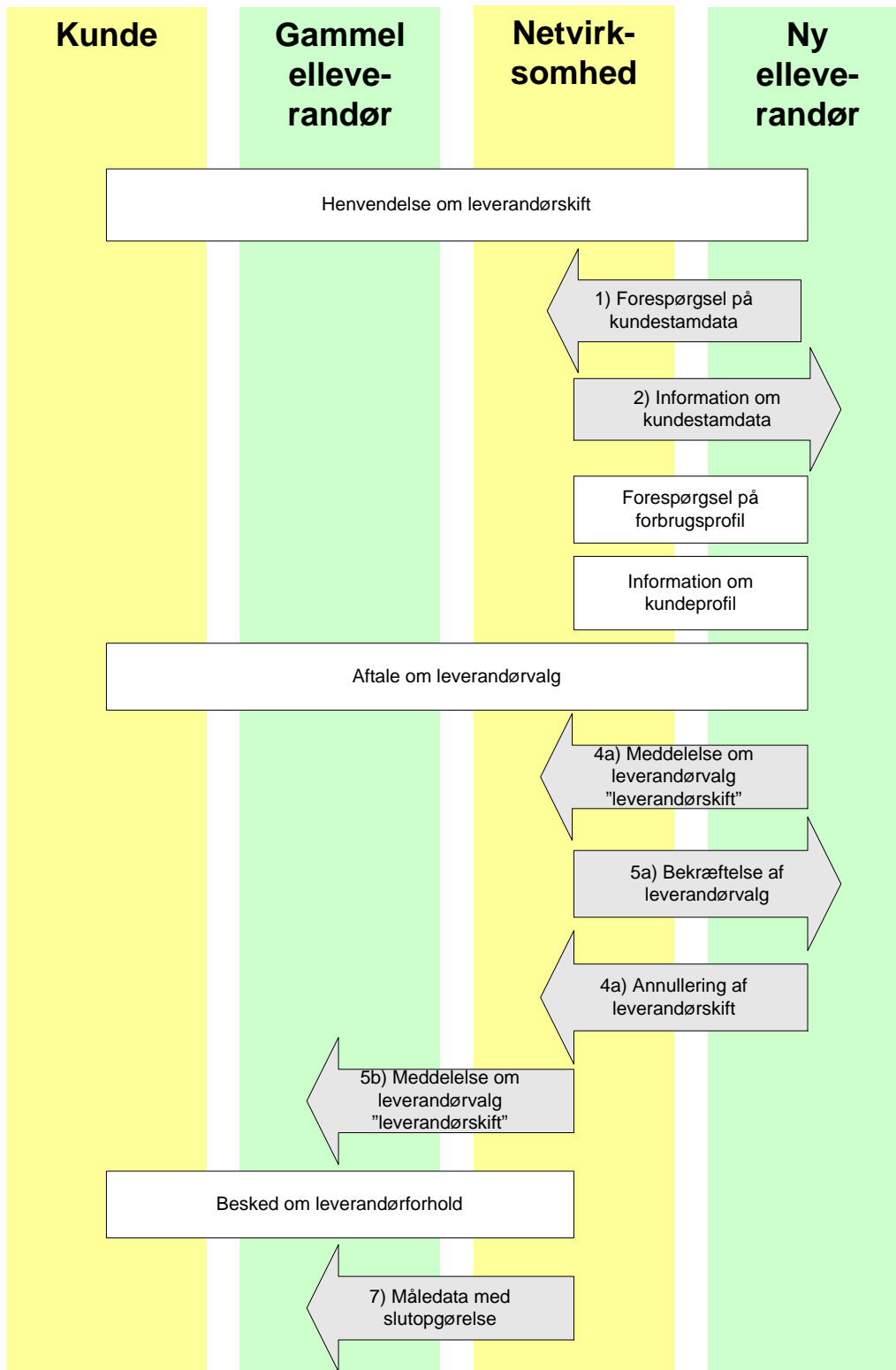
gældende kontrakt mellem leverandøren og kunden, som nu ikke kan forventes opfyldt af kunden.

Det tab, som elleverandøren måtte få, kan han inddrive via fogedretten, men der er mulighed for, at leverandøren kan gå til netvirksomheden (subsidiær hæftelse), hvis ikke han er adviseret om leverandørskiftet af netvirksomheden. Naturligvis forudsat at netvirksomheden har fået kendskab til leverandørskiftet.

Den meget vigtige konklusion er, at netvirksomheden (ved at advisere den tidligere leverandør om leverandørskift) gør spørgsmålet om, hvem der har ret til at levere, til et spørgsmål mellem de to leverandører.

2.2.3 Praktisk procedure ved almindeligt leverandørskift

I **Figur 2** er proceduren ved leverandørskift illustreret.



Figur 2

Pilene illustrerer Ediel-meddelelser, som automatisk flyder mellem aktørerne. De hvide bjælker markerer, at der i forløbet foregår en kommunikation aktørerne imellem (eksempelvis brev eller e-mail), som ikke er en del af datamodellen.

Figur 2 indeholder følgende punkter:

- Leverandørskiftet indledes med, at en kunde henvender sig til en elleverandør eller omvendt.
- Elleverandøren kan hos netvirksomheden få oplysninger om en kundes stamdata, herunder kundens senest registrerede eller budgetterede 12-måneders forbrug (punkterne 1 og 2, jf. **Figur 2**). (Kan oplyses elektronisk efter indførelsen af Implementeringsvejledningen version 2.0).
- Elleverandøren kan på forespørgsel få tilsendt en forbrugsprofil på timemålte kunder (punkt 3, jf. **Figur 2**).
- Kunden indgår aftale med den nye leverandør.
- Den nye leverandør anmelder leverandørskiftet til netvirksomheden og får bekræftelse herpå (punkterne 4a og 5a, jf. **Figur 2**).
- Den nye elleverandør kan annullere leverandørskiftet inden for fem arbejdsdage efter anmeldelsen (punkt 4a, jf. **Figur 2**).
- Netvirksomheden sender meddelelse til tidligere leverandør (punkt 5b, jf. **Figur 2**).

Efter fristens udløb for leverandørskift foretages følgende:

- Netvirksomheden giver meddelelse til kunden (jf. **Figur 2**).
- Der foretages en aflæsning af kunden.
- Netvirksomheden sender det opgjorte forbrug siden sidste måling med tilhørende tidsperiode til den tidligere elleverandør (punkt 7, jf. **Figur 2**).

Det er elleverandørens pligt at oplyse sin balanceansvarlige om, hvilke kunder (målepunkter) denne er balanceansvarlig for.

Et særligt tilfælde er en kunde med såvel timemålt forbrug som skabelonafregnet forbrug. De to typer af forbrug skal behandles som særskilte målepunkter, selv om det er hos samme kunde.

En elleverandør kan ikke anmelde et leverandørskift på et målepunkt, som denne varetager i forvejen. Den situation kunne blive aktuel, hvor en elleverandør ønsker at få aflæst kunden i forbindelse med prisændring på markedet.

Modellen kan anvendes både for timemålt og skabelonafregnet forbrug. I meddelelsen, der knytter sig til leverandørskiftet, vil det naturligvis fremgå, om det er en timemålt eller en skabelonafregnet kunde, der er tale om.

For timemålte kunder kan elleverandøren rekvirere en forbrugsprofil hos netvirksomheden. Af hensyn til beskyttelse af følsomme data skal kunden give tilladelse til netvirk-

somheden, før elleverandøren kan rekvirere en forbrugsprofil. Forbrugsprofilen indeholder timedata for de senest registrerede 12 hele måneder.

Elleverandøren kan sende brev til netvirksomheden med anmodning om stamdata. Stamdata returneres via Ediel. Denne anmodning kan en elleverandør foretage en-to gange årligt pr. kunde.

2.3 Særlige tilfælde

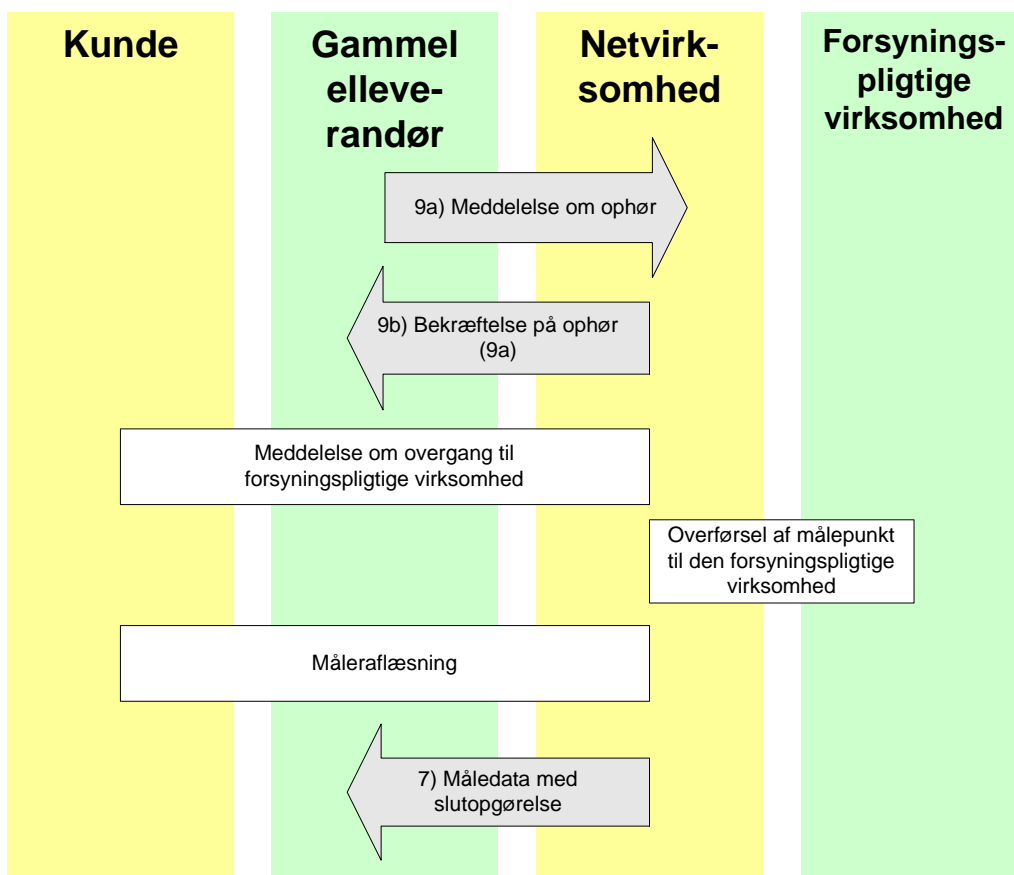
2.3.1 Kontrakt med gammel leverandør udløber uden, at kunden har tegnet ny kontrakt

Den gamle elleverandør er pligtig til at meddele netvirksomheden, hvis kontrakten ophører, og han ikke har modtaget meddelelse fra netvirksomheden om, at en ny leverandør indtræder. Dette er illustreret i **Figur 3**.

Dette ophør fra elleverandøren skal meddeles netvirksomheden i perioden fra den 3.-5. hverdag i sidste leveringsmåned i de tilfælde, hvor ny elleverandør ikke indtræder. Med indførelsen af Implementeringsvejledningen version 2.0 ændres tidsfristen til 6.-8. hverdag i sidste leveringsmåned.

Herefter vil netvirksomheden flytte kunden til den forsyningspligtige virksomhed for at undgå leveringsstop. Kunden kan herefter indgå leverandørskift efter almindelige tidsfrister.

Pilene i figuren illustrerer Ediel-meddelelser, som automatisk flyder mellem aktørerne. De hvide bjælker markerer, at der i forløbet foregår en kommunikation imellem aktører.



Figur 3

Passivitet fra kundens side skal medføre en aktiv anvisning til den lokale forsyningspligtige virksomhed fra netvirksomhedens side. Dette er alternativet til at afbryde leverancen hos kunden som følge af manglende elleverandør, hvilket ikke anses for at være hverken hensigtsmæssigt eller i overensstemmelse med god kundebehandling.

En afbrydelse hos kunden ville dog være i fuld overensstemmelse med lovgivningens bestemmelse for området, idet ingen leverance formelt kan pålægges en elleverandør uden kundens accept af aftalevilkår, jf. den selvstændige juridiske redegørelse i bilagsrapporten.

2.3.2 Konkurs og betalingsstandsning

Håndtering af en elleverandørs betalingsstandsning eller konkurs er beskrevet i den juridiske bilagsrapport "*Juridiske forhold ved leverandørskift, version 2.1*", kapitel 3.

2.3.3 Kunder (målepunkter), der skifter fra enten skabelon- til timemåling eller fra time- til skabelonmåling

Når en kunde (et målepunkt) skifter fra skabelon- til timemåling eller omvendt, meddeler netvirksomheden elleverandøren denne ændring og foretager de nødvendige aflæsninger som ved et normalt leverandørskift.

2.3.4 Opdatering af stamdata hos leverandøren

Når stamdata ændres, det vil sige navn, adresse, målepunktstype (time/skabelon) eller andet, skal netvirksomheden sende et opdateret stamdatasæt til den nuværende og den/de fremtidige registrerede leverandør(er).

2.3.5 Behandling af timemålte kunder kontra skabelonafregnede kunder

De skitserede vilkår omkring leverandørskift dækker såvel skabelonmålte som timemålte kunder. Med hensyn til datastrømme kan de regler, der anvendes i dag, videreføres i år 2003. Data skal behandles og udveksles med en så høj automatiseringsgrad, at delvis manuel håndtering bliver undtagelsen frem for reglen. Kun for helt specielle kunder (typisk storkunder med kompliceret struktur) kan der blive tale om delvis manuel håndtering i en periode.

Der er forskelle i det dataindhold, der udveksles for de to typer af kunder, men de behandles med samme type Ediel-meddelelse. Dette beskrives nærmere i det videre arbejde med forretningsgange og Ediel-model.

En væsentlig forskel er, at de timemålte kunder har mulighed for en porteføljeforvaltning af deres elindkøb, så de selv har indflydelse på eller kontrol med valget af balanceansvarlig. I praksis er det få kunder, der benytter sig af denne mulighed.

2.3.6 Egenproducenter

Et særligt tilfælde er egenproducenter, som har mulighed for frit at vælge elleverandør for den del af leverancen, som købes fra nettet.

Da disse kunder har to-tre målepunkter og håndteres efter specielle afregningsregler, er det valgt at håndtere disse kunder manuelt.

2.3.7 Elleverandørers skift af godkendt balanceansvarlig markedsaktør

Elleverandører, der ikke selv varetager balanceansvaret over for den systemansvarlige virksomhed, har aftale med en godkendt balanceansvarlig markedsaktør. Ved normalt leverandørskift for en slutkunde (målepunkt) meddeler elleverandøren til netvirksomheden, hvem der er godkendt balanceansvarlig markedsaktør i relation til det givne målepunkt.

Elleverandøren har mulighed for at skifte balanceansvarlig markedsaktør med minimum en måneds varsel til den 1. i en måned. I dette tilfælde meddeler elleverandøren skift af balanceansvarlig pr. brev til den pågældende netvirksomhed.

Netvirksomheden sørger herefter for skift af balanceansvarlig på elleverandørens målepunkter.

Da det er elleverandørens ansvar til enhver tid at sørge for balanceansvaret for sine kunder, har netvirksomheden ikke pligt til at oplyse kunden om elleverandørens skift af balanceansvar.

Efter år 2003 vil det blive undersøgt, om der er behov for at lave en Ediel-meddelelse til skift af elleverandørens balanceansvarlig pr. målepunkt.

2.3.8 Annullering af fejlagtigt leverandørskift

Dette afsnit beskriver, hvordan annullering af fejlagtigt leverandørskift håndteres (typisk ved forkert aftagenummer). Gennemgangen er opdelt i to procedurer, afhængigt af om kunden er skabelon- eller timeafregnet.

Baggrund

Det antages, at der uden indsigelser er gennemført et leverandørskift med alle tilhørende meddelelser og registreringer hos netvirksomheden, den oprindelige elleverandør, den nye elleverandør og de balanceansvarlige. Skiftet er imidlertid fejlagtigt, fordi skiftet er foregået uden kundens¹ medvirken eller godkendelse. Årsagen kan eksempelvis være, at der er opstået en fejl ved angivelsen af aftagenummer eller tvetydig opfattelse af, hvem der har ansvaret for målepunktet.

- Set fra kundens side, skal leverandørskiftet annulleres, ulejligheden minimeres, og kunden skal holdes økonomisk skadesløs under forudsætning af, at kunden ikke udviser passivitet.
- I de fleste tilfælde vil den hidtidige elleverandør og balanceansvarlige ikke være vidende om fejlen – det vil sige, de udgør også forurettede parter i sagen.
- Balanceansvaret for elleverancen forbliver permanent² placeret, hvor det har været placeret før, det blev konstateret, at leverandørskiftet var fejlagtigt. Midlertidigt balanceansvar annulleres altså ikke med tilbagevirkende kraft.

Som hovedregel antages altså, at elleverandører og balanceansvarlige i en periode disponerer i god tro og ud fra en forudsætning om, at leverandørskiftet har fundet sted. Det forudsættes desuden, at kunden ikke udviser passivitet trods henvendelse fra netvirksomhed/elleverandør, som klart har signaleret et leverandørforhold i strid med kun-

¹ Det vil her sige, den der har dispositionsretten for målepunktet.

² For perioden fra start af fejlagtig fysisk leverance og indtil udløbet af den måned, hvor fejlen opdages. Den efterfølgende måned flyttes balanceansvaret naturligvis tilbage til den oprindelige korrekte balanceansvarlige virksomhed.

dens egen opfattelse, og at kunden i alle tilfælde reagerer ved modtagelse af (a conto) faktura fra den nye leverandør.

Arbejdsprocesserne omkring annulleringen igangsættes øjeblikkeligt af netvirksomheden, når fejlen er fastslået – eksempelvis efter henvendelse fra kunden, som ikke forstår, hvorfor der er sendt en bekræftelse på leverandørskift fra netvirksomheden.

Sker annulleringen før leverandørskiftet får konsekvenser for håndtering af balanceansvaret for målepunktet, så får fejlen ingen konsekvenser i afregningen. I det følgende behandles alene situationen, hvor leverandørskiftet opdages så sent, at indkøb af markedsel og balancehåndtering i en periode er foregået, som om leverandørskiftet ikke var fejlagtigt.

De her nævnte procedurer anvendes som udgangspunkt. Andre procedurer kan dog anvendes, hvis de involverede parter er enige herom (jf. reglerne for "flytning med tilbagevirkende kraft"), og den anvendte procedure ikke ændrer på, at kunden holdes skadeløs.

Procedure for skabelonafregnede kunder

I det tilfælde, hvor der fejlagtigt er sket et leverandørskift for en skabelonafregnet kunde, anvendes følgende procedure, når fejlen opdages:

- 1) Fejlen rettes hurtigst muligt med hensyn til leverandør og balanceansvarlig for det pågældende målepunkt. Balanceansvaret ændres typisk midt i måneden. Andelstallene korrigeres først ved efterfølgende månedsskift.
- 2) Fejlen rettes *ikke* med tilbagevirkende kraft i relation til den balanceansvarlige og de to leverandørers balanceafregnede forbrug.
- 3) Fejlen rettes derimod ved den senere opgørelse af de to leverandørers periodiserede forbrug i forbindelse med saldoafregningen.
- 4) Eventuel fremsendt faktura til kunden fra ny leverandør annulleres. Faktura til kunden for den pågældende periode sendes i stedet af den hidtidige leverandør.

Energiregnskabet korrigeres altså først mellem elleverandørerne i den efterfølgende saldoafregning.

Den "nye" elleverandør, der fejlagtigt har flyttet den pågældende kunde, undgår derfor ikke at bære balanceansvaret for den pågældende måned via elleverandørens godkendte balanceansvarlige markedsaktør.

Den "nye" – forkerte – elleverandør og hans balanceansvarlige vil tilsammen normalt få et tab svarende til forskellen mellem:

- Omkostningerne ved køb af kundens balanceafregnede forbrug inklusive ekstraomkostningen ved ubalancer *minus*
- kompensation ved saldoafregningen svarende til det balanceafregnede forbrug ganget med den månedlige vejede gennemsnitspris, der anvendes ved saldoafregningen.

Den hidtidige – korrekte – elleverandør vil tilsvarende normalt få en gevinst svarende til den sparede ekstraomkostning ved ubalancen, der skal ses i sammenhæng med det besvær, han påføres³.

Procedure for timeafregnede kunder

For timeafregnede kunder anvendes fuldstændig samme firepunkts procedure som ovenfor, men i pkt. 3 laves der en ny afregning mellem de involverede leverandører og netvirksomheden. I princippet svarer det til en saldoafregning. Der er således tale om, at netvirksomheden pålægges et nyt afregningsansvar.

Det vil dog være muligt at foretage afregning direkte mellem de to involverede elleverandører, hvis de kan blive enige indbyrdes.

Slutkunden skal opleve en afregning, hvor det endelige resultat nøjagtigt svarer til måleværdierne kombineret med den oprindelige elleverandørs aftale om priser m.v. med kunden⁴.

Den nye afregning (nævnt i pkt. 3) mellem elleverandørerne foregår på følgende måde:

- 3a) Fremgangsmåden er konsistent med den metode, der gælder for skabelonafregnede kunder. Det vil sige Nord Pool Spots timepris ganget med det timemålte forbrug og udligningen mellem den oprindelige leverandør og den nye fejlagtige leverandør akkumuleret for den periode, hvor det fejlagtige leverandørforhold har været aktuelt. (For skabelonafregnede kunder bliver udligningen dog baseret på en sammenvejning af spotprisens timeværdier med residualforbrug som vægtfaktor, da man ikke har et bedre mål for disse kunders forbrugsprofil).

³ I enkelte tilfælde kan dette udtryk dog blive negativt. Dette kan være aktuelt, hvis fejlen kun optræder i første del af måneden, og markedsprisen er stigende i løbet af måneden.

⁴ Helt så entydigt forholder det sig kun, hvis kunden udviser rimelig omhu – eksempelvis må der ikke gå alt for lang tid (adskillige måneder), og der må ikke foreligge passivitet trods en sekvens af henvendelser fra netvirksomhed/elleverandør, som klart har signalleret et leverandørforhold i strid med kundens egen opfattelse.

Fælles it-spørgsmål

Det er vigtigt at bemærke, at netvirksomheden i tiden efter, at fejlen er fastslået, har dokumentationsansvaret for hvem, der er korrekt leverandør til et givent tidspunkt.

- I relation til balanceansvar og det balanceafregnede forbrug pr. leverandør rettes fejlen *ikke*. I den pågældende måned skal der derfor ikke rettes i balanceansvaret på målepunktet. Heller ikke for tidsserier, der på grund af målefejl, genfremsendes til den systemansvarlige.

Det er vigtigt at sikre sig, at netvirksomhedens it-system kan håndtere den situation, hvor balanceansvaret for kunden i en periode skal henføres til en anden balanceansvarlig end den, som er registreret som normal balanceansvarlig for den oprindelige – korrekte – elleverandør i netområdet.

- For skabelonkunder rettes fejlen derimod ved opgørelsen af det periodiserede forbrug, der anvendes til saldoafregningen og i forbindelse med slutafregning af kunden. Tilsvarende gælder for timemålte kunder.

2.3.9 Håndtering af ikke-registrerede aktører

Markedsmodellen for detailmarkedet i Danmark bygger på princippet om, at en elleverandør er den juridiske enhed, der indgår leveringsaftale med elkunden, foretager de nødvendige skift af leverandør samt modtager de relevante meddelelser til brug for afregning af kunden.

Det betyder i praksis, at en elhandler, der indgår aftale om salg til elkunder uden at være godkendt elleverandør, skal oplyse kunden om, hvem den godkendte leverandør er. Ellers risikere elleverandøren, at kunden med rette annullere den indgåede kontrakt, da netvirksomhedens kommunikation med kunden om leverandørændringen kun kan indeholde information om godkendt elleverandør.

Alternativt kan den ikke-godkendte leverandør lade sig godkende, hvorefter han kan lade sin underleverandør agere på sine vegne – det vil sige, underleverandøren kan Ediel-kommunikere på leverandørens vegne med brug af dennes aktørnummer.

3. Flytning

3.1 Indledning

I det følgende ses på forretningsprocessen i forbindelse med, at kunder flytter til og fra et målepunkt (aftagenummeret). Flytninger adskiller sig fra almindelige leverandørskift på blandt andet følgende punkter:

- 1) Der er sat særlige tidsfrister for leverandørskift i forbindelse med flytning.
- 2) Indtil idriftsættelse af Implementeringsvejledningen version 2.0 håndteres alle flytninger som hidtil manuelt.
- 3) Specielt i år 2003 kan det forventes, at den lokale forsyningspligtige virksomhed vil være leverandør til det pågældende målepunkt både før og efter flytning, det vil sige, der sker ikke leverandørskift i ordets normale betydning.

Ad 1) Der er sat følgende særlige tidsfrister i forbindelse med flytning, der afviger fra de gængse tidsfrister:

- En kunde har ret til at kræve leverandørskift i forbindelse med enhver flytning – det vil sige kravet om, at leverandørskift skal ske med én måneds varsel til den 1. i en måned dispenseres i tilfælde af flytning.
- Tilflytning skal varsles med mindst tre arbejdsdage inden overtagelse af målepunkt (som det er gældende p.t.).
- Fraflytning skal varsles med mindst tre arbejdsdage.

Tidsfristerne forudsætter, at kunde og elleverandør aftaler en fortsættelse eller fornyelse af kontrakterne.

Ad 2) Der er ikke pr. 1. januar 2003 indført Ediel-meddelelser for flytninger. Dette sker først med version 2.0 af Implementeringsvejledningen. *Indtil videre må alle flytninger derfor håndteres manuelt.*

Efter indførelse af Ediel-meddelelser vil der, som det vil fremgå, stadig restere en række manuelle processer og forretningsgange, der skal sikre en smidig og entydig flytning afhængig af netvirksomhed og elleverandør. Det er derfor op til de enkelte virksomheder at identificere og beskrive disse processer, så de kan indpasses i modellen.

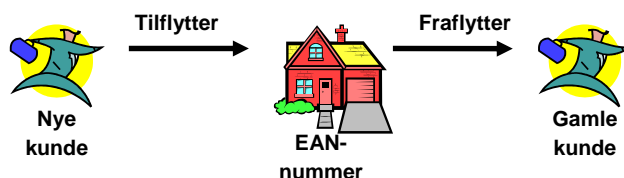
Det kan undersøges, om tilflytning i fremtiden kan anmeldes via Ediel fra ejendoms-mæglere og større boligselskaber.

Ad 3) Det normalt manglende leverandørskift samt den fortsatte manuelle behandling af flytninger i starten af 2003 betyder, at processen vedrørende flytninger i starten af 2003 i de fleste tilfælde er den samme som i dag som illustreret i afsnit 3.4.

3.2 Flyttetyper

Flytninger kan betragtes som leverandørskift, hvor der samtidig sker et ejerskifte eller skift af lejemål. Flytninger håndteres derfor parallelt med leverandørskift.

I det efterfølgende defineres hændelsen *en flytning* som én fraflytning og én tilflytning fra *det samme målepunkt* (aftagenummeret). Ved en normal flytning indgår der to parter – en fraflytter og en tilflytter. Det er vigtigt at betragte aftagenummeret som den fysiske installation og de fra- og tilflyttende parter som juridiske individer.



Figur 4 Illustration af flytning.

En flytning kan gennemføres på flere forskellige måder. Nedenfor er der vist syv eksempler, der dækker hovedparten af de mulige udfald for flytning. De syv eksempler er:

Fraflytter melder flytningen:

1. Inden for den givne tidsfrist
Til- og fraflytter har samme leverandør
2. Inden for den givne tidsfrist
Til- og fraflytter har forskellig leverandør
3. Efter den givne frist

Tilflytter melder flytningen:

4. Inden for den givne tidsfrist
Til- og fraflytter har samme leverandør
5. Inden for den givne tidsfrist
Til- og fraflytter har forskellig leverandør
6. Efter den givne frist

Flytning anmeldes hverken af til- eller fraflytter

7. Efter den givne tidsfrist

Ovenstående syv udfald er udgangspunktet for tilrettelæggelse af forretningsprocessen vedrørende flytning. Listen over mulige og sandsynlige eksempler er ikke udtømmende, idet der vil være mulighed for at variere de givne eksempler på et utal af måder.

Der gælder i alle tilfælde følgende regler:

1) Med muligheden for frit at vælge elleverandør følger, at tilflytter minimum tre arbejdsdage inden skæringsdatoen skal anmelde tilflytning, idet elleverandøren forud for et driftsdøgn har anmeldt, hvad kunden aftager i driftsdøgnet. Det betyder, at:

- En fraflytter hæfter for forbruget indtil tre arbejdsdage efter anmeldelse af flytning.

2) Hvis tidsfristen for anmeldelse af flytning ikke overholdes (eksemplerne 3, 6 og 7), mister den nye kunde retten til de kortere tidsfrister, der er gældende i forbindelse med flytning. I disse tilfælde kan kunden vælge elleverandør efter de almindelige tidsfrister, som gælder for normalt leverandørskift.

3) Hvis netvirksomheden ikke modtager oplysning om tilflytters elleverandør inden for tidsfristen i forbindelse med fraflytning, anviser netvirksomheden målepunktet til den lokale forsyningspligtige virksomhed. Alternativt til dette er at lukke for målepunktet, da der ikke eksisterer en juridisk bindende person.

Hvis fra- og tilflytter ikke anmelder flytning inden for tidsfristen, kan flytningen gennemføres med tilbagevirkende kraft såfremt:

- Fra- og tilflytter er enige om tidspunktet og elleverandøren er uændret før og efter skæringsdatoen.
- Fra- og tilflytter, de to elleverandører samt netvirksomheden er enige om skæringstidspunktet.

Balanceansvaret for skabelonafregnede kunder ligger dog fast for enhver løbende måned, og kan derfor ikke flyttes med tilbagevirkende kraft.

Gennemfører netvirksomheden en flytning med tilbagevirkende kraft, skal afregningen følge de retningslinjer, som er beskrevet under punkt 2.3.8 "Annullering af fejlagtigt leverandørskift".

Afvisning sker, hvis en af de involverede parter ikke kan acceptere skiftedatoen. I denne situation vil den normale tre dages regel for anmeldelse af flytning træde i kraft.

Ud fra de mulige udfald for flytning er der i det følgende beskrevet en hovedmodel. Hovedmodellen kan opdeles i to processer:

- Fraflytter melder flytning inden for den givne tidsfrist.
- Tilflytter melder flytning inden for den givne tidsfrist.

Resten af dette kapitel er opdelt i to afsnit

- I afsnit 3.3 er beskrevet den generelle proces for en flytning, som vil blive indført med næste udgave af Implementeringsvejledningen (version 2.0).
- I afsnit 3.4 er beskrevet den "typiske" flytteproces, der er gældende i starten af 2003, hvor såvel den gamle som nye kunde har den lokale forsyningspligtige virksomhed som elleverandør.

3.3 Generel proces for flytning

I dette afsnit beskrives flytteprocessen efter, at Ediel-meddelelserne er indført med næste udgave af Implementeringsvejledningen (version 2.0).

3.3.1 Fraflytter melder flytning

For denne proces gælder, at fraflytter melder flytning til enten netvirksomheden eller elleverandøren inden for de gældende tidsfrister.

Der er ikke indført Ediel-meddelelser til anmeldelse af fraflytning, da netvirksomheden manuelt skal afklare, hvem der skal overtage målepunktet. Det betyder, at kunden eller kundens elleverandør skal kontakte netvirksomheden med henblik på fraflytning.

Modtager netvirksomheden ikke oplysninger fra tilflytters elleverandør inden tre dages fristen, overgår målepunktet til den forsyningspligtige virksomhed.

Modtager netvirksomheden ikke oplysning om indflytter senest på skæringsdagen, kan netvirksomheden gøre følgende:

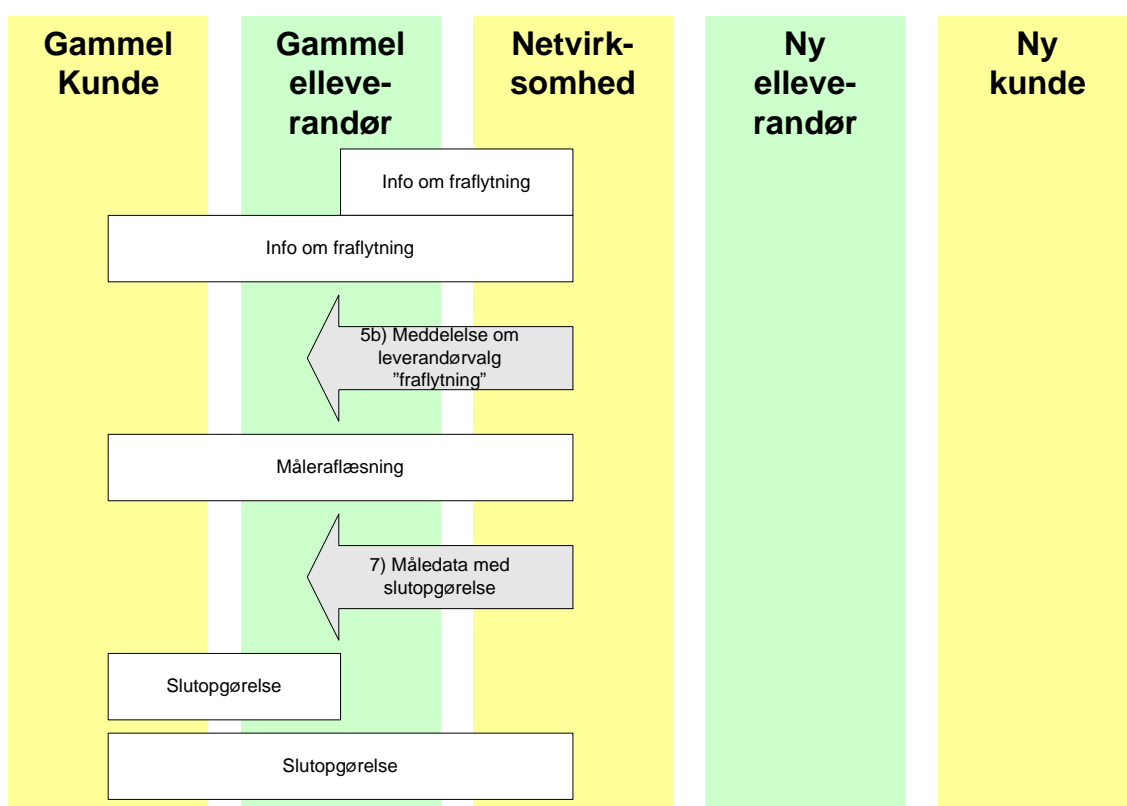
- I lejerboliger kan netvirksomheden indsætte ejeren som kunde med forsyningspligtselskabet som elleverandør.
- I ejerboliger kan netvirksomheden lukke for målepunktet, såfremt der ikke kan ind sættes en kunde på skæringsdatoen.
- Netvirksomheden kan indsætte sig selv som midlertidig kunde, indtil oplysning om indflytter modtages.

Processen for flytning anmeldt af fraflytter slutter med opgørelse af fraflytter, da netvirksomheden afventer afklaring af, hvem der skal overtage målepunktet.

Processen er vist i **Figur 5** og er beskrevet nedenfor.

- Den gamle kunde eller kundens elleverandør informerer netvirksomheden, når der skal ske en fraflytning på en given dato.

- Netvirksomheden sender besked til den gamle leverandør om stop af leverance (*Ediel-besked 5b*).
- Netvirksomheden anmoder den gamle kunde om at foretage en måler aflæsning på skæringsdatoen for flytningen. Den gamle kunde returnerer de aflæste værdier til netvirksomheden. (Gælder kun for skabelonafregnede kunder).
- Netvirksomheden sender herefter måledata til den gamle elleverandør til brug for slutafregningen. (Gælder kun for skabelonafregnede kunder). (*Ediel-besked 7*).
- Den gamle kunde modtager slutafregning fra netvirksomheden og den gamle elleverandør.



Figur 5 Proces for fraflytning.

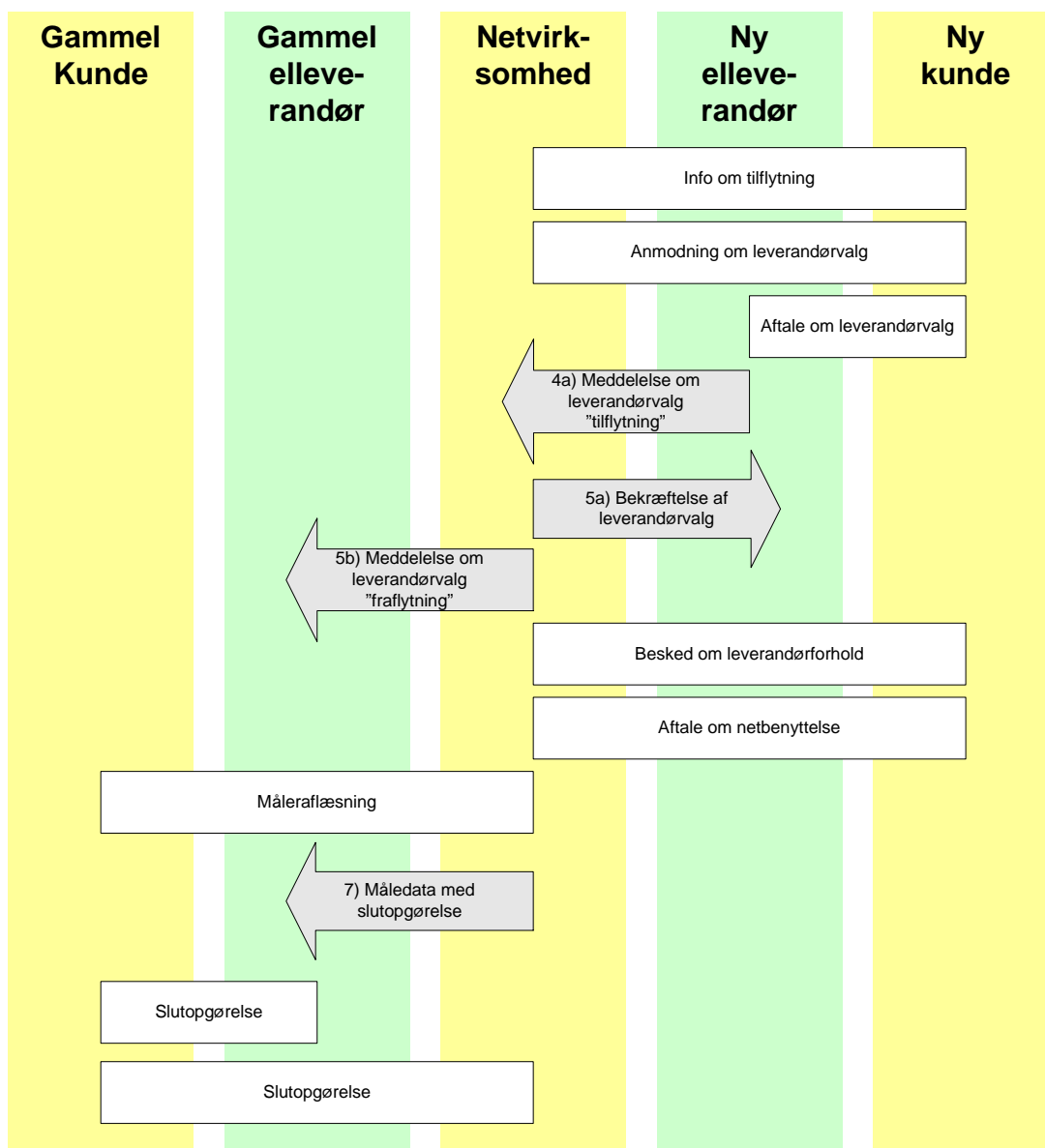
Pilene illustrerer Ediel-meddelelser, som automatisk flyder mellem aktørerne. De hvide bjælker markerer, at der i forløbet foregår en kommunikation aktørerne imellem (eksempelvis brev eller e-mail), som ikke er en del af datamodellen.

3.3.2 Tilflytter melder flytningen

For denne proces gælder, at tilflytter melder flytning til enten netvirksomheden eller elleverandøren inden for de gældende tidsfrister.

Processen er vist i **Figur 6** og beskrevet nedenfor.

- Den nye kunde informerer netvirksomheden eller den nye elleverandør, når der skal ske en tilflytning på et målepunkt til en given dato.
- Hvis der ikke foreligger information fra den nye kunde om leverandørvalg, vil netvirksomheden anmode den nye kunde om at indgå aftale med en elleverandør om fremtidig levering.
- Den nye kunde indgår aftale med en den nye elleverandør om fremtidig leverance til det givne målepunkt (aftagenummeret).
- Den nye elleverandør giver netvirksomheden besked om leverandørskiftet. Netvirksomheden kvitterer med en accept (inklusive stamdata) inden for to timer (*Ediel-besked 4a + 5a*).
- Netvirksomheden sender besked til den gamle leverandør om stop af leverance (*Ediel-besked 5b*).
- Den nye kunde modtager besked fra netvirksomheden om leverandørforholdet for målepunktet (aftagenummeret) efter indflytningsdatoen.
- Netvirksomheden indgår en aftale med den nye kunde om netbenyttelse vedrørende det nye målepunkt (aftagenummer).
- Netvirksomheden anmoder den gamle kunde om at foretage en måler aflæsning på skæringsdatoen for flytningen. Den gamle kunde returnerer de aflæste værdier til netvirksomheden. (Gælder kun for skabelonafregnede kunder).
- Netvirksomheden sender herefter måledata til den gamle elleverandør, der foretager slutafregningen med den gamle kunde. (Gælder kun for skabelonafregnede kunder), (*Ediel-besked 7*).
- Den gamle kunde modtager slutafregning fra netvirksomheden.



Figur 6 Proces for flytning, hvor tilflytter melder flytningen.

Pilene illustrerer Ediel-meddelelser, som automatisk flyder mellem aktørerne. De hvide bjælker markerer, at der i forløbet foregår en kommunikation aktørerne imellem (eksempelvis brev eller e-mail), som ikke er en del af datamodellen.

3.4 Proces for flytning pr. 1. januar 2003

I dette afsnit beskrives flytteprocessen indtil Ediel-meddelelser om flytning indføres med version 2.0 af Implementeringsvejledningen.

Umiddelbart efter markedsåbningen 1. januar 2003 kan det forventes, at den lokale forsyningspligtige virksomhed vil være leverandør til pågældende målepunkt både før og efter flytning, det vil sige, der sker ikke leverandørskift i ordets normale betydning som beskrevet i afsnit 3.3.

Eftersom der ikke pr. 1. januar 2003 indføres Ediel-meddelelser for flytninger, må alle flytninger derfor håndteres manuelt indtil Ediel-meddelelser for flytninger implementeres.

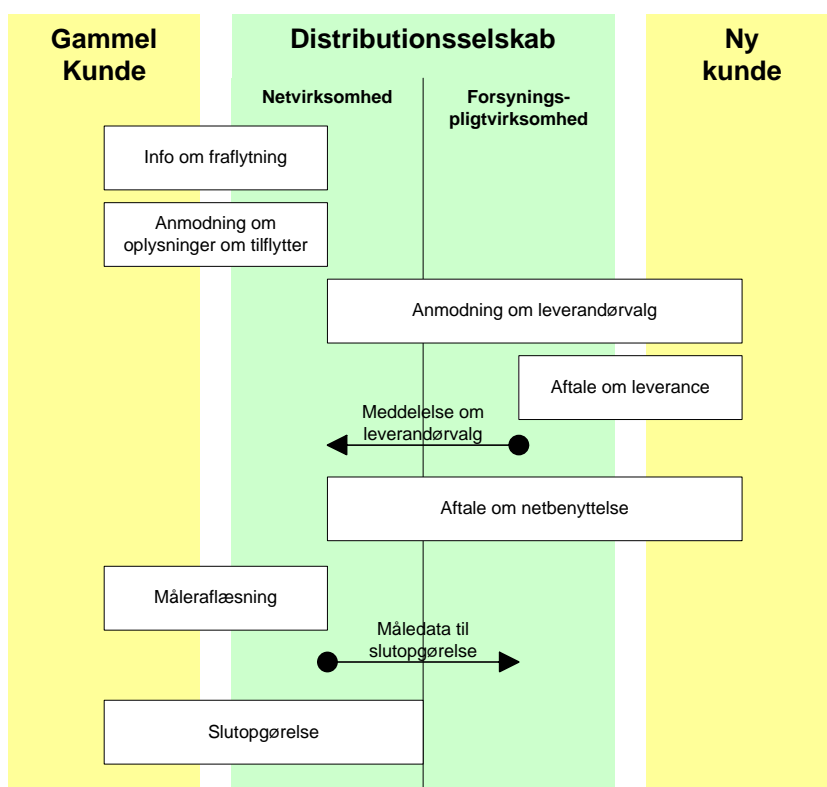
Denne udgangssituation betyder, at flytteprocessen er væsentlig forenklet og kan håndteres uden brug af Ediel-meddelelser, idet såvel den nye som den gamle leverandør er den lokale forsyningspligtige virksomhed.

Processerne for flytning umiddelbart efter 1. januar 2003 er beskrevet i afsnittene 3.4.1 og 3.4.2, men tager udgangspunkt i processerne beskrevet i henholdsvis 3.3.1 og 3.3.2.

3.4.1 Fraflytter melder flytningen

Denne proces er identisk med processen beskrevet i afsnit 3.3.1, bortset fra at Ediel-meddelelserne er erstattet af manuel kommunikation af oplysningerne. Denne forenkling svarer til den kommunikation, der foretages i dag, i de tilfælde hvor både den nye og den gamle elleverandør og netvirksomheden tilhører samme distributionsselskab.

Processen er vist i **Figur 7**. For beskrivelse af de enkelte elementer i processen henvises til afsnit 3.3.1.



Figur 7 Proces for flytning, hvor fraflytter melder flytningen. Gældende pr. 1. januar 2003.

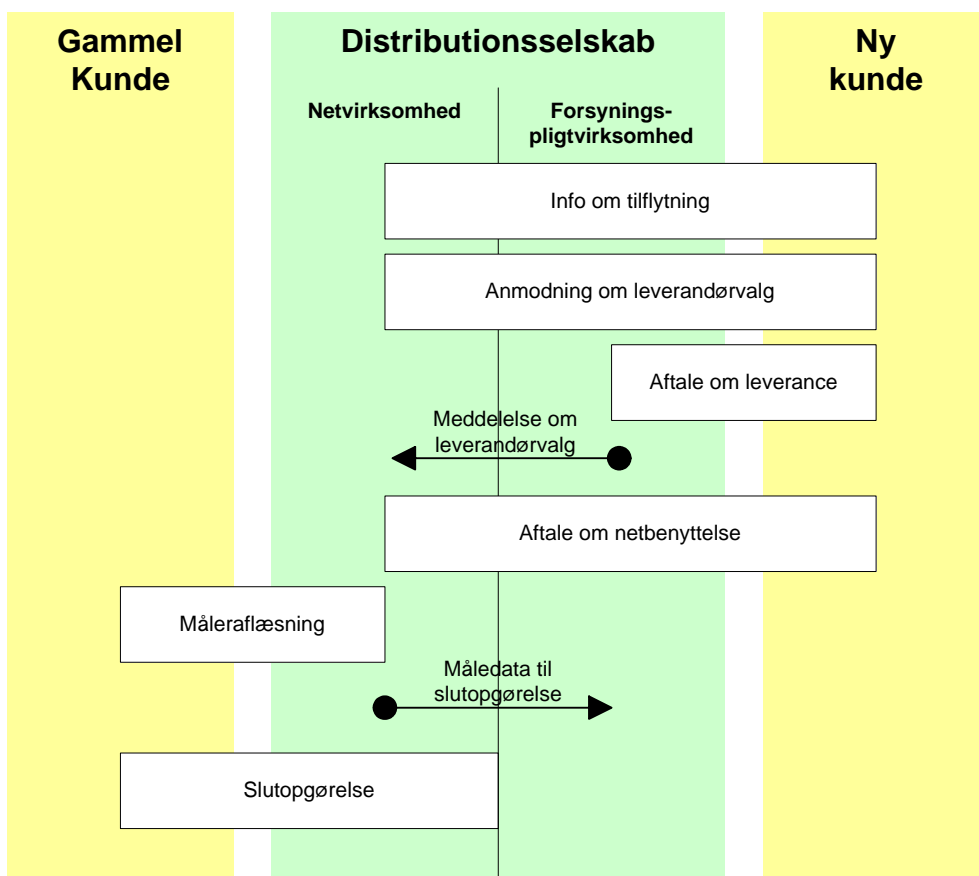
Pilene illustrerer den manuelle kommunikation som erstatning for de kommende Ediel-meddelelser. De hvide bjælker markerer, at der i forløbet foregår en kommunikation aktørerne imellem (eksempelvis brev eller e-mail), som ikke er en del af datamodellen.

Ovenstående procesdiagram afspejler de procedurer, der er gældende praksis i dag.

3.4.2 Tilflytter melder flytningen

Denne proces er identisk med processen beskrevet i afsnit 3.3.2, bortset fra at Ediel-meddelelserne er erstattet af manuel kommunikation af oplysningerne. Denne forenkling svarer til den kommunikation, der foretages i dag i de tilfælde, hvor både den nye og den gamle elleverandør og netvirksomheden tilhører samme distributionselskab.

Processen er vist i **Figur 8**. For beskrivelse af de enkelte elementer i processen henvises til afsnit 3.3.2.



Figur 8 Proces for flytning, hvor tilflytter melder flytning. Gældende pr. 1. januar 2003.

Pilene illustrerer den manuelle kommunikation som erstatning for de kommende Ediel-meddelelser. De hvide bjælker markerer, at der i forløbet foregår en kommunikation aktørerne imellem (eksempelvis brev eller e-mail), som ikke er en del af datamodellen.

4. Oprettelse af et nyt målepunkt

4.1 Indledning

Dette afsnit beskriver de overordnede forretningsprocesser i forbindelse med oprettelse af en ny installation – fra kunden via sin elinstallatør sender en tilmelding, til tilslutningsafgiften er betalt, og målepunktet bliver tilsluttet elnettet.

Oprettelse af nye målepunkter betragtes som en tilslutning af et målepunkt til elnettet.

Der er sat særlige tidsfrister i forbindelse med oprettelse af nye målepunkter, som afviger fra de gængse tidsfrister:

- En kunde har ret til at kræve leverandørvalg i forbindelse med oprettelser af nye målepunkter, det vil sige, kravet om, at et leverandørvalg skal ske med én måneds varsel til den 1. i en måned, dispenseres i disse tilfælde
- Valg af elleverandør skal varsles med mindst tre arbejdsdage inden tilslutning af målepunktet til elnettet

Tidsfristerne forudsætter, at kunde og elleverandør har indgået aftale om levering til det aktuelle målepunkt.

Det skal præciseres, at der med muligheden for frit at vælge elleverandør følger en skærpelse af, at valg af elleverandør skal ske med minimum tre arbejdsdage, da elleverandøren forud for et driftsdøgn har anmeldt, hvad kunden aftager i driftsdøgnet.

Det betyder, at:

- En nyoprettelse skal anmeldes mindst tre arbejdsdage inden startdato.

Hvis der skal ske en her og nu tilslutning uden oplysning om leverandør, anbefales det, at netvirksomheden anviser den forsyningspligtige virksomhed som elleverandør, indtil kundens aftale med en anden leverandør er indgået. Alternativet er, at der ikke kan åbnes for leveringen, før kunden har indgået aftale med elleverandøren. Det er den formelt korrekte løsning, men ikke en hensigtsmæssig og smidig håndtering af kundens tilslutning.

I en kommende udgave af Implementeringsvejledningen indføres Ediel-meddelelser for nyoprettelse af installationer.

Der vil dog stadig restere en række manuelle processer og forretningsgange, der skal sikre en smidig oprettelse af en ny installation.

Det er derfor op til de enkelte virksomheder at identificere og beskrive disse processer, så de kan indpasses i modellen.

Oprettelse af et nyt målepunkt kan gennemføres på følgende måder:

- Anmeldelse af et nyt permanent målepunkt.
- Anmeldelse af en midlertidig installation.

En kunde har ret til frit at vælge elleverandør i forbindelse med oprettelse af såvel permanente som midlertidige målepunkter (aftagenummer).

Det betyder, at netvirksomheden skal tildele aftagenumre for såvel permanente som midlertidige målepunkter.

Det er endvidere muligt at foretage leverandørskift for et midlertidigt målepunkt. Det kræver dog, at tidsfristen for anmeldelse overholdes (løbende måned + 30 dage).

Ud fra disse to mulige udfald er der i det følgende beskrevet en hovedmodel.

4.2 Proces for tilslutning af et nyt målepunkt

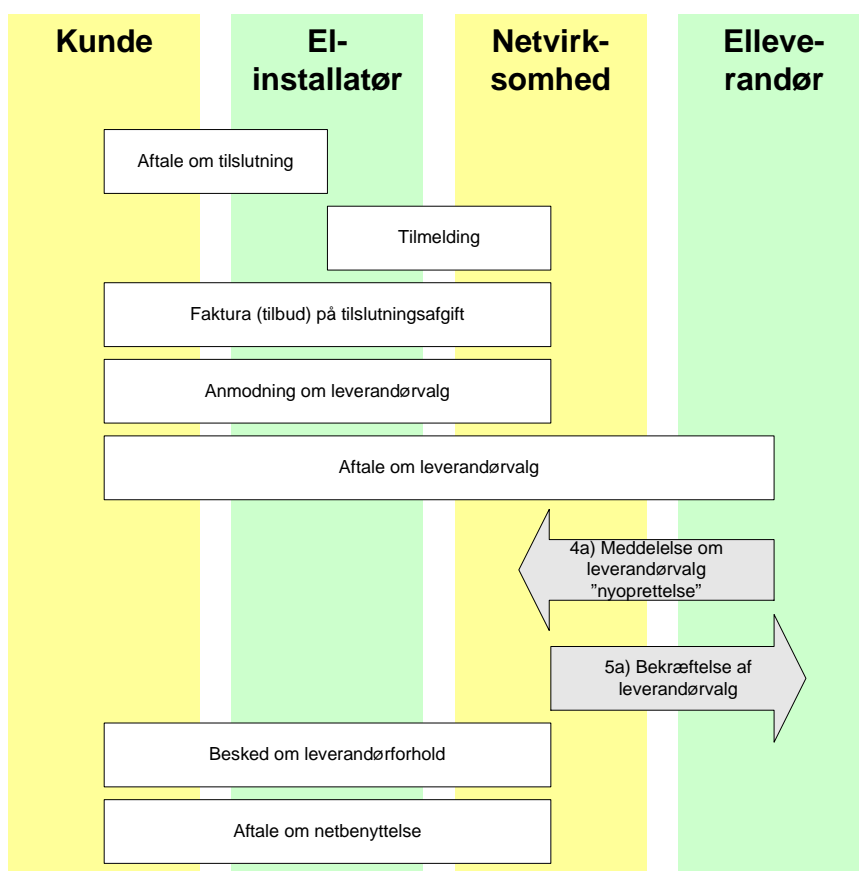
For denne proces gælder, at kundens elinstallatør anmelder et nyt målepunkt til netvirksomheden inden for de gældende tidsfrister.

Oplysninger om kunden vil være tilgængelige for netvirksomheden inden for gældende tidsfrist for anmeldelsen af et nyt målepunkt.

Processen er vist i **Figur 9** og beskrevet nedenfor.

- Kunden indgår en aftale med en elinstallatør om tilslutning af et nyt målepunkt til elnettet.
- Elinstallatøren sender elektronisk en tilmelding på vegne af kunden til netvirksomheden.
- Netvirksomheden behandler tilmeldingen og sender faktura (tilbud) på tilslutningsafgift til kunden. Samtidig oplyser netvirksomheden kunden om aftagenummeret. (Kun for permanente målepunkter).
- Netvirksomheden anmoder den nye kunde om at indgå aftale med en elleverandør om fremtidig levering.

- Elleverandøren indgår aftale med kunden om levering til det givne målepunkt (aftagenummer).
- Elleverandøren giver netvirksomheden besked om leverandørforholdet. Netvirksomheden kvitterer med en accept inden for to timer (*Ediel-besked 4a +5a*).
- Kunden modtager besked fra netvirksomheden om leverandørforholdet for målepunktet (aftagenummeret) efter startdatoen.
- Netvirksomheden indgår en aftale med kunden om netbenyttelse vedrørende det nye målepunkt (aftagenummer).



Figur 9 Proces for tilslutning af et nyt målepunkt.

Pilene illustrerer Ediel-meddelelser, som automatisk flyder mellem aktørerne. De hvide bjælker markerer, at der i forløbet foregår en kommunikation aktørerne imellem (eksempelvis brev eller e-mail), som ikke er en del af datamodellen.

5. Afbrydelse/gentilslutning af et målepunkt

I det følgende ses på forretningsprocesserne i forbindelse med, at der afbrydes for et målepunkt (aftagenummer), samt når et målepunkt skal gentilsluttes.

Ediel-implementeringsguiden (IG version 1) har implementeret processen for afbrydelse af et målepunkt, men ikke processen for gentilslutning af et målepunkt..

5.1 Afbrydelse

Afbrydelse kan være aktuelt i følgende tilfælde:

- **Manglende netbetaling:** Hvis netvirksomheden ikke kan få betaling for netydelserne, kan netvirksomheden afbryde for nettilslutningen.
- **Tekniske afbrydelser:** Hvis der opstår en situation, hvor kundens installation bliver afbrudt fra nettet af den ene eller anden årsag. Det kan ske i tilfælde af længerevarende fejl i og reparation af nettet, grove fejl i kundens installation, brand/katastrofe eller lignende.
- **Anmodning fra kunden:** Hvis kunden ønsker at få afbrudt for nettilslutningen til et målepunkt. Det kan eksempelvis ske ved længere tids bortrejse, nedlæggelse af en installation eller sammenlægning af målepunkter. Ved nedlæggelsen af en installation og sammenlægning af installationer nedlægges reelt et målepunkt.

Konkurs er ikke behandlet særskilt, da det er at sammenligne med kundens misligholdelse af aftageforholdet til elleverandøren. En konkurs kan selvfølgelig betyde misligholdelse af netbetalingen, og i den situation vil den blive behandlet som en afbrydelse på grund af manglende betaling eller manglende sikkerhedsstillelse.

Det er vigtigt at præcisere, at en elleverandør ikke kan kræve, at netvirksomheden afbryder for et målepunkt, f.eks. i de tilfælde hvor kunden misligholder kontrakten med elleverandøren (manglende betaling er lig misligholdelse). Elleverandøren har alene mulighed for at meddele netvirksomheden, at leverandøren pr. et bestemt tidspunkt ikke længere er leverandør til et bestemt målepunkt.

Afbrydelse af et målepunkt er som udgangspunkt ikke et ophør på leverandørforholdet. Det vil sige, at forholdet mellem elleverandør og kunde fortsætter, indtil det bliver opsagt med de gængse tidsfrister.

Hvis målepunktet har været afbrudt i længere tid (frem til udløbet af 3. hele kalendermåned fra afbrydelsesdagen) stopper leverandørforholdet mellem kunde og elleverandør. Hvis målepunktet genåbnes, kan leverandørforholdet genskabes som et valg af elleverandør med kort varsel.

Der er sat særlige tidsfrister i forbindelse med afbrydelse af et målepunkt, som afviger fra de gængse tidsfrister:

- Netvirksomheden kan i særlige tilfælde afbryde for et målepunkt. I disse tilfælde dispenseres der fra de gængse tidsfrister.
- Netvirksomheden skal senest den efterfølgende arbejdsdag inden kl. 12:00 meddele elleverandøren, når der er afbrudt for et målepunkt.
- Hvis målepunktet været afbrudt i længere tid frem til udløbet af den 3. hele kalendermåned fra afbrydelsesdagen, skal netvirksomheden sende en stopmelding til leverandøren. Stopmeldingen indebærer, at leverandøren slettes som registreret leverandør til kundens aftagenummer.

Hvis målepunktet senere skal gentilsluttes, skal kunden forinden have meddelelse om, at han skal indgå aftale med en elleverandør, før tilslutningen kan effektueres.

5.2 Gentilslutning af et målepunkt

Gentilslutning af et målepunkt kan forekomme i samme situationer, som er årsag til afbrydelse.

Der er sat særlige tidsfrister i forbindelse med gentilslutning af et målepunkt, som afviger fra de gængse tidsfrister.

- Netvirksomheden skal senest den efterfølgende arbejdsdag inden kl. 12:00 meddele elleverandøren, når et målepunkt er gentilslettet.
- Fristen for valg af elleverandør til et målepunkt, hvor leveranceforholdet er blevet afbrudt, er tre arbejdsdage, før tilslutning af målepunktet til elnettet kan finde sted.

Der er en del manuelle processer og forretningsgange, der skal sikre en smidig og entydig procedure for afbrydelse af et målepunkt. Det er derfor op til de enkelte virksomheder at identificere og beskrive disse processer, så de kan indpasses i modellen.

Med baggrund i de forskellige årsager til afbrydelse af et målepunkt er der nedenfor beskrevet en hovedmodel.

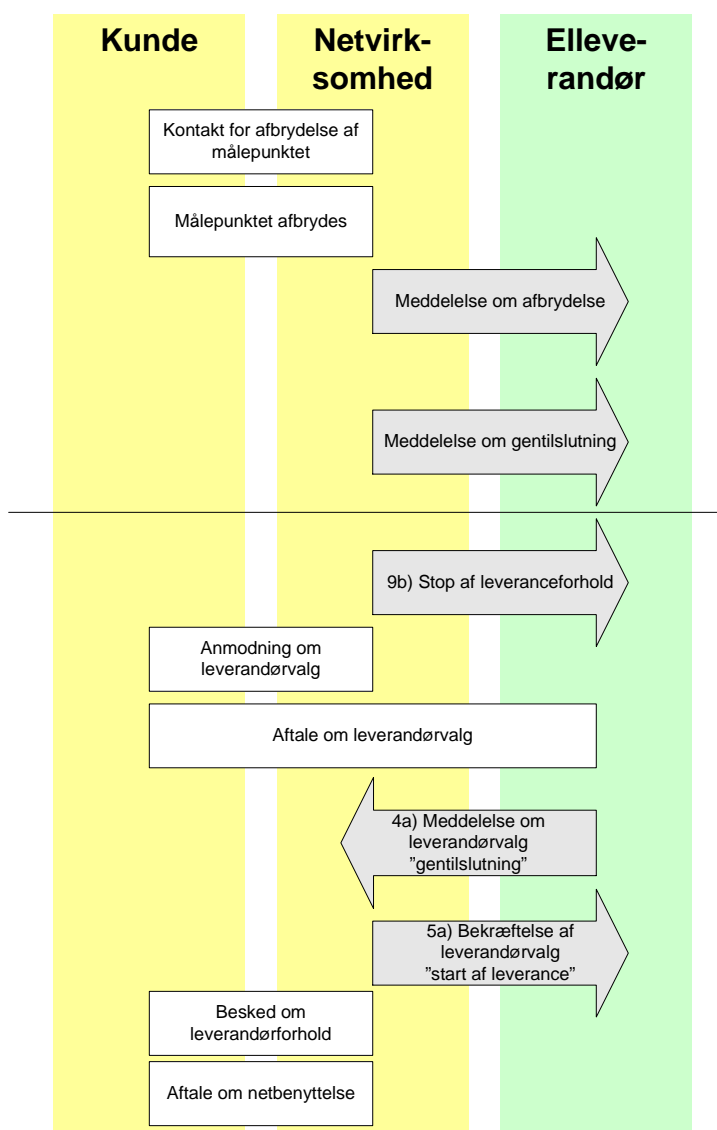
5.3 Proces for afbrydelse/gentilslutning af et målepunkt

For denne proces gælder, at netvirksomheden konstaterer, at nettilslutningen til et givent målepunkt skal afbrydes.

Det kan være på grund af manglende elleverandør, manglende betaling, tekniske forhold eller et ønske fra kunden.

Processen er vist i **Figur 10** og beskrevet nedenfor.

- Netvirksomheden kontakter kunden for afbrydelse af målepunktet til elnettet.
- Netvirksomheden afbryder målepunktet fra elnettet.
- Netvirksomheden sender besked til elleverandøren om stop af leverancemulighed senest den kommende arbejdsdag inden kl. 12:00. (*Ediel-besked*).
- Netvirksomheden sender besked til elleverandøren om start af leverance senest den kommende arbejdsdag inden kl. 12:00. (*Ediel-besked*).
Eller nedenstående proces, hvis målepunktet har været afbrudt i længere tid.
- Netvirksomheden sender besked til elleverandøren om stop af leveranceforhold efter udgangen af 3. kalendermåned efter afbrydelsesdatoen. (*Ediel-besked 9b*).
- Idet der ikke foreligger information fra kunden om leverandørvalg, vil netvirksomheden anmode kunden om at indgå en aftale med en elleverandør om fremtidig levering.
- Elleverandøren indgår aftale med kunden om fremtidig leverance til det givne målepunkt (aftagenummer).
- Elleverandøren giver netvirksomheden besked om leverandørforholdet. Netvirksomheden kvitterer med en accept inden for to timer. (*Ediel-besked 4a +5a*).
- Kunden modtager besked fra netvirksomheden om leverandørforholdet for aftagenummeret efter gentilslutningsdagen.
- Netvirksomheden indgår en aftale med kunden om netbenyttelse vedrørende målepunktet (aftagenummeret).



Figur 10 Proces for afbrydelse/gentilslutning af et målepunkt.

Pilene illustrerer Ediel-meddelelser, som automatisk flyder mellem aktørerne. De hvide bjælker markerer, at der i forløbet foregår en kommunikation aktørerne imellem (eksempelvis brev eller e-mail), som ikke er en del af datamodellen.

6. Opdatering af aktørdata

I dette afsnit gennemgås de procedurer, som foretages periodevis i forbindelse med leverandørskift.

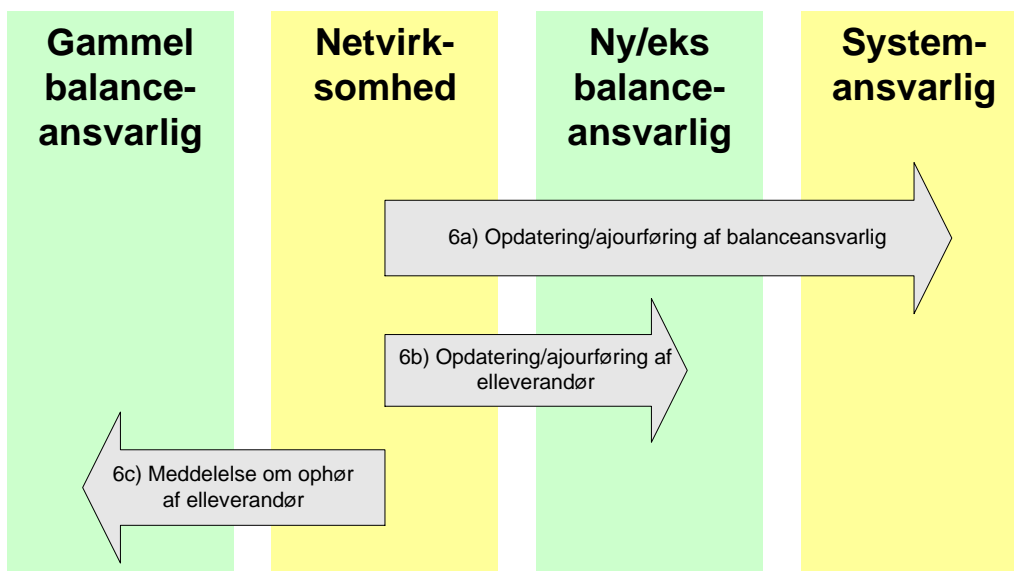
Ultimo hver måned opdaterer netvirksomheden de tilknyttede elleverandørers aktørdata. Årsagen til en samlet, månedlig opdatering er, at disse aktørdata ellers løbende skal opdateres i forbindelse med det enkelte leverandørskift, hvilket administrativt er uhenigtsmæssigt.

Aktørdata indeholder oplysning om til-/afgang af balanceansvarlige og elleverandører, samt oplysning om de respektive balanceansvarlige og elleverandørernes andelstal for de skabelonmålte kunder.

Netvirksomheden sender et datasæt for henholdsvis skabelonmålte og timemålte kunder til følgende:

- Sum pr. elleverandør til balanceansvarlig.
- Sum pr. balanceansvarlig til systemansvarlig.

På nedenstående figur er dataflowet vist.



Figur 11

7. Resume af tidsfrister

7.1 De gældende regler indtil 1. januar 2003

- Meddelelse om leverandørskift skal anmeldes med løbende måned plus 30 dages varsel til den 1. i måneden. Netvirksomheden bekræfter anmeldelse inden for to timer.
- Elleverandøren skal senest fem arbejdsdage efter et forkert anmeldt leverandørskift annullere skiftet til netvirksomheden.
- Elleverandøren kan rekvirere forbrugsprofil hos netvirksomheden. Denne ydelse kan være mod gebyr. Anmodningen skal behandles inden for fem arbejdsdage.
- Tidsfristen for skift af balanceansvarlig skal ske med minimum en måneds varsel til den 1. i en måned.

De nugældende regler videreføres som minimum til udgangen af år 2003, men herefter kan flere "skiftedage" pr. måned og kortere tidsfrist for anmeldelse overvejes i forbindelse med en evaluering af markedsmodellen.

Det er væsentligt, at der skabes ro omkring systemerne og kundebetjeningen, navnlig i perioden op til og i starten af år 2003. Det vurderes, at dette kan opnås blandt andet ved at fastholde fristen på én måned for leverandørskift hele år 2003.

7.2 Regler gældende fra 1. januar 2003

- En forespørgsel på stamdata fra en ny leverandør besvares automatisk, hvilket ved normal drift vil sige "umiddelbart". Af praktiske årsager fastsættes fristen for normalt svar til to timer.
- Leverandørskift kan tidligst meddeles to måneder før skiftedagen.
- Den gamle elleverandør skal meddele ophør til netvirksomheden i perioden fra den 3.-5. hverdag i sidste leveringsmåned, hvis en ny elleverandør ikke indtræder. Med indførelsen af Implementeringsvejledningen version 2.0 ændres tidsfristen til 6.-8. hverdag i sidste leveringsmåned.
- Valg af leverandør i forbindelse med flytning og nyoprettelse skal ske med tre arbejdsdages varsel.
- Bekræftelse på afbrydelse fra netvirksomheden skal ske senest den kommende arbejdsdag inden kl. 12:00.

Øvrige tidsfrister er fastlagt i rapporten "Dansk Ediel Implementeringsguiden til skift af leverandør".

7.3 Regler ved hurtigt leverandørskift

Leverandørskift med kortere varsel end løbende måned plus 30 dages varsel til den 1. i måneden kan gennemføres i særlige tilfælde, hvor det af hensyn til kundens rettigheder er nødvendigt at gennemføre leverandørskiftet hurtigere. De gældende undtagelser for hurtigt leverandørskift er:

- Kunden melder flytning (jf. kapitel 3).
- Oprettelse af nyt målepunkt (jf. kapitel 4).
- Elleverandøren erklæres konkurs (jf. afsnit 2.3.2).
- Kunden erklæres konkurs (jf. bilagsrapporten "*Juridiske forhold ved leverandørskifte*").
- Specifikke kontraktmæssige forhold mellem kunden og elleverandøren der medfører, at kunden efter en given dato ikke længere er omfattet af en aftale om leverance. Kunden overgår herefter til forsyningspligtselskabet (jf. afsnit 2.3.1).
- Fejlagtigt leverandørskift som følge af fremsendelse af fejlagtige kundedata, herunder specielt fejlagtigt aftagenummer (jf. afsnit 2.3.8).

8. Definition af målepunkt

I det følgende defineres begrebet et *målepunkt*, som kan bestemmes for enhver *kunde*, der ønsker at være aktiv på det frie elmarked.

8.1 Sammenhæng til de kendte begreber

For de mindste enheder, der skal håndteres på markedet, "én fysisk måler" eller "ét *aftagepunkt* uden måler", defineres *målepunktet* som værende relateret til denne ene måler eller dette fysiske sted (*aftagepunkt*).

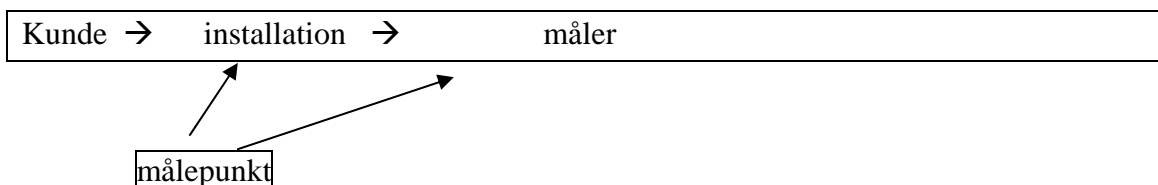
Ethvert leveringssted ("aftag"), hvor kunden har mulighed for markedsadgang, defineres som et *målepunkt*.

For større enheder på markedet, typisk med flere fysiske målere, er det både nødvendigt og hensigtsmæssigt, at netvirksomheden sammen med kunden definerer overliggende *målepunktsgupper*, der samler data for et antal *målepunkter* til afregningsformål. Dette er parallelt med, hvad der tidligere skete med begrebet *forbrugssted*. For en større kunde, f.eks. med flere produktionsadresser med hver et antal målere, ville det næppe være strengt nødvendigt for afregningen at oprette alle fysiske målere som *målepunkter*. Det skal dog ske alligevel for at sikre en stor fleksibilitet med hensyn til fremtidige ejer- og afregningsforhold og for at sikre historikken for hvert enkelt *målepunkt*.

Med definition af et *målepunkt* søges at tage højde for, at begreber som *kunde*, *installation*, *målested* m.v. anvendes forskelligt i dag i de enkelte netvirksomheder.

Betegnelsen *kunde* anvendes i denne forbindelse om en person eller en juridisk person.

For en typisk netvirksomhed kunne begrebet *målepunkt* passes ind på følgende måde:



Et *målepunkt* relateres til netop én installation og én måler.

En *målepunktsgruppe* er en overliggende "samling" af flere *målepunkter*, *installationer* og målere, som anvendes i afregningsmæssig sammenhæng.

Eksempel: En *målepunktsgruppe* er ét forbrugssted med flere *installationer* med eksempelvis syv fysiske målere og dermed syv underliggende *målepunkter*. Et forbrugs-

sted er defineret i Elloven i forbindelse med overgangsbestemmelserne forud for den fulde markedsåbning.

Normalsituationen for en almindelig *kunde*, f.eks. en husholdningskunde, vil være én *installation*, én *måler* og ét *målepunkt*.

Et *målepunkt* er altså ikke "kun" et fysisk punkt, men en veldefineret og entydig identificeret samling af data fra en bestemt fysisk enhed, typisk måler eller andet *aftagepunkt*.

8.2 Nummerserier til identifikation: "Aftagenummer"

Der skal hos netvirksomheden skabes en relation mellem *målepunkterne* og underliggende fysiske enheder/målere samt en entydig identifikation af det enkelte *målepunkt* og en definition/identifikation af de enkelte *målepunktsgupper*. Det må forudsættes, at denne proces i høj grad kan automatiseres.

- Kunderne skal i god tid før muligheden for deres første leverandørskift oplyses om det entydige ID-nummer for deres *målepunkt(er)* med tilhørende nødvendige datagrundlag.

Udgangspunktet er, at netvirksomhedens eksisterende identifikation af den fysiske måler ikke er tilstrækkelig som den fremtidige, nødvendige, entydige identifikation af det enkelte *målepunkt*.

Der skal til dette formål anvendes et internationalt standardiseret nummer, et EAN GSRN-nummer, som eventuelt kan indeholde netvirksomhedens eksisterende identifikation af "leveringsstedet" som en del af nummeret (GSRN: Global Service Related Number).

EAN GSRN-nummeret for et målepunkt består af 18 cifre. I Danmark er opbygningen:

Landekode for målepunktserier (syv cifre) + serienummer (tre cifre)+ løbenummer (syv cifre) + checkciffer = i alt 18 cifre.

De sidste 11 cifre af EAN-nummeret har i Danmark fået betegnelsen Aftagenummer.

Som serienummer kan eventuelt anvendes netvirksomhedens DE-nummer (det tidligere DEF-nummer).

Da de første syv cifre er ens for alle danske målepunkter, behøver en forbruger "kun" at oplyse de sidste 11 cifre til en ny leverandør, når der kommunikeres mundtligt.

Hver enkel netvirksomhed skal anskaffe sig sådan en serie af målepunktsnumre hos EAN Danmark. Prisen er 3.500 kr. plus 1.200 kr./år.

Netvirksomheder, der inden den fulde markedsåbning ikke indgår i Ediel-kommunikation, skal herudover anskaffe sig et 13-cifret EAN-aktørnummer, der identificerer netvirksomheden. Prisen er 1.500 kr. plus 1.150 kr./år.

Da målepunktsnummeret er globalt unikt, ændres det ikke efterfølgende, heller ikke ved eventuelle fusioner mellem netvirksomheder eller lignende. Målepunktet bærer principielt sin identifikation, indtil punktets nedlæggelse.

Målepunktserierne skal registreres i det fælles aktørregister, så hver serie af syvcifrede løbenumre har netop én ansvarlig netvirksomhed, der igen kun har én til i praksis at håndtere det elektroniske leverandørskift. Hvis flere netvirksomheder går sammen om den praktiske håndtering, er de nødt til at have hver deres målepunktserie for siden at have muligheden for at kunne forlade samarbejdet.

Den praktiske konvertering hos den enkelte netvirksomhed kan ske ved en nynummerering eller ved ganske enkelt at benytte det nuværende nummer som det syvcifrede løbenummer.

9. Afslutning

Som supplement til denne rapport foreligger en bilagsrapport "Vurdering af juridiske forhold i relation til skift af elleverandør", som nærmere gennemgår juridiske problemstillinger, herunder f.eks. datahåndtering, misligholdelse m.v.

Den juridiske rapport er udarbejdet i forbindelse med det samlede arbejde omkring leverandørskiftet.

Som en selvstændig teknisk rapport er udarbejdet "Dansk Ediel Implementeringsguide til skift af leverandør", udgivet af Dansk Ediel Gruppe. Dette arbejde sker i en koordinering med rapporten "Skift af elleverandør", som er udgangspunktet for Ediel-gruppens arbejde.